

ABONAMENTUL

Pentru monarhie.
Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

☐ ☐
Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marți, Joi și Sâmbăta.

Incheierea anului școlar.

Sâmbăta trecută s'au închis și porțile gimnaziului nostru, după-ce celelalte institute ale noastre, seminarul teologic, institutul pedagogic, școala civilă de fete, încheiaseră anul școlar, ceva mai curând.

E al doilea an de muncă culturală, în decursul cumplitului războiu ce dăinuiește încă.

Mulți elevi ai noștri au plecat sub drapel, să-și îndeplinească datoria pentru țară și tron. În anul acesta pleacă și cei mai tineri (contingentul din 1898).

N'au mai rămas în Blaj din cei aproape o mie de elevi, ce se adăpostesc la institutele noastre culturale, decât maturizanții, apoi elevii privațiști, soldații cari au intrat la serviciu de arme în anul trecut și acum se înapoiază, concediați pentru a-și completa examenele, cu cari au rămas în restanță. Mulți din ei s'au întors decorați, și aproape toți avansați, ca aspiranți de ofițer.

Incheind și acest an școlar, constatăm cu mângâiere, că cu toate greutățile războiului ce se resimt, anul școlar a decurs în alvia lui normală, fără nici o stângenie în opera lui culturală. Elevii claselor superioare au fost, ce e drept, mai puțini, înrolați fiind cea mai mare parte din ei; în schimb elevii claselor inferioare au fost mai mulți.

Astfel, numărul elevilor gimnaziali nu arată nici o deosebire, față de anii școlari precedenți, ai vremilor de pace.

Progresul e, deasemeni, la acelaș nivel obișnuit. Unii elevi au fost concediați acasă, pentru a ajuta părinților, la munca câmpului, dar numai pe restimpuri de o săptămână sau două, astfel încât nu s'a simțit nici o lacună mai mare, în mersul instrucțiunii.

Faptul, că anul școlar se încheie, cu câteva săptămâni mai repede ca de obicei, încă n'a avut nici o influință asupra mersului instrucțiunii, dată fiind împrejurarea, că materialul prescris a fost de cu bună vreme astfel împărțit, încât elevii au avut destulă vreme să percurgă întreg materialul și chiar să-l repeteze.

În zilele aceste grele e o adevărată mângâiere să putem constata, că institutele culturale din Blaj au continuat cu zel neîntrerupt, binefăcătoarea lor operă culturală, stăruind fără ezitare la postul lor de datorie, împrăștiind lumină odraslelor tinere, doritoare de progres.

Lăsăm să urmeze un scurt raport despre încheierea anului școlar la liceul din loc.

* * *

Sâmbătă în 3 Iunie, s'a încheiat la gimnaziul nostru din loc anul școlar 1915/16, în prezența Excelenței Sale Metropolitului Dr. Victor Mihályi și a mai multor părinți de ai elevilor. Dimineața s'a celebrat în biserica catedrală liturgie, din partea corpului profesoral, la care liturgie împreună cu Doxologie a luat parte întreagă tinerimea școlară.

După sf. liturgie ne-am adunat în sala de desen a gimnaziului, unde după vorbirea ocazională a Rdissim. Dr. Ambroziu Chetianu, canonic metrop. director gimn., în care le recomandă elevilor purtarea bună și iubirea de muncă și în vacanță raportează despre numărul elevilor înscriși în acest an școlar și despre progresul lor. Din acest raport reținem: au fost înscriși 521 elevi ordinari (cei privațiști după aceasta vor avea examenele, în decursul lunii Iunie). Examinați au fost 489 elevi. Dintre cari progres eminent au 33, bun 124, suficient 255, nesuficient din un studiu 31, din 2 și mai multe studii 46. Partea morală bună au avut 458, legală 31 elevi. Progresul elevilor și moralitatea, în general au fost bune.

A urmat apoi cetirea clasificărilor din partea profesorilor de clase și împărțirea premiilor. Aproape toți elevii au un progres eminent și bun, și cei cu purtare bună, au fost premiați cu cărți de școală, cumpărate din fundațiunile de premii ale Episcopului Gregoriu Maior și Metropolitului Alexandru St. Șulțiu.

În urmă s'a adresat către elevi Excelența Sa I. P. S. D. Mitropolitul, vorbindu-le despre mângâierea, ce o vor avea părinții aflând progresul și purtarea bună a elevilor, apoi despre dragostea, ce trebuie să stăpânească între membrii familiei și despre conlucrarea elevilor la întărirea în familie a dragostei acesteia.

S'a prăbușit idolul Angliei. —

După catastrofele suferite de armatele ententei la Gorlice, Belgrad, Kut-el-Amara, Gallipoli, Tirol, Impătrita Înțelegeri a suferit un nou fiasco la Skagerrak. 109 mii tone, scutundate în apele mării nordice au subțiat firele de aur a legendelor ce se învârtteau în jurul supremației flotei englezești Ciocnirea dela Skagerrak a fost măsurarea forțelor maritime dintre Anglia și Germania, iar rezultatul, că puterile centrale, special Germania, s'au dovedit de superioare și în purtarea războiului pe apă. Puterile centrale, în urma învingerilor câștigate pe toate fronturile, nu vor putea fi învinse prin puterea tunurilor. În fața eșecului dela Skagerrak oare ententa va mai stăruie pe lângă continuarea în infinit a războiului, — singurul aliat în care eventual și-ar putea pune speranța de învingere.

Pierderile Angliei în luptele dela Skagerrak sunt 109-98 tone, 201 tunuri, 33 distrugătoare și 35 submarine. Din personalul nărilor scufundate s'au înecat 5005 ostași.

Lupta dela Skagerrak a zdrobit zeul care trei sute de ani a domnit peste mările și uscatul lumii; gloria Angliei. Ziua în care s'a dat lovitura decisivă flotei englezești în apele mării de Nord la Skagerrak a zdrobit credința în invincibilitatea Angliei. Învingerea câștigată de flota Germaniei va face să înțeleagă bărbații de stat ai Angliei, că au în față un adversar ce câștigă învingeri însemnate pe uscat și pe mare. Diplomația Angliei, care răspundea la propunerile de pace ale puterilor centrale cu idolul invincibil al flotei englezești ce ține încătușată în porturi puterea maritimă a Germaniei, în urma luptei de pe marea nordică, va vedea realitatea și nu va ezita să între în tratative mai serioase de pace și de aceeaa privim cu bucurie învingerea flotei germane pe apele mării de Nord.

Impăratul Germaniei despre învingerea dela Skagerrak. — Președintele Camerei imperiale prin depeșă a felicitat pe Impăratul Wilhelm pentru învingerea dela Skagerrak. Impăratul a răspuns

Sunt mândru de flotila noastră puterpică, care e cutezătoare, s'a distins în lupte violente și a opus rezistență inamicului ce era în număr superior.

Italianii au pășit în ofensivă la Valona. — După informațiile ziarului „Times” italianii au început ofensivă pe frontul dela Valona. Până acum au ocupat culmea Cadies, au bombardat Vesiariul și și înaintază spre Bera.

Dela izvoarele Crișului repede.

Se topește neaua. — Morlaca, tractul Morlăcii și orfelinatul. — Se mișcă și Sălajul. — O rectificare. —

30 Maiu st. n.

Crișul e umflat și turbure, iar valurile lui cu mult mai sgomotoase ca de altădată. Ici-colo rupe câte-o bucată de pământ inverzit. Așa face în tot anul. Și oamenii aduc nuiele și întăresc țermul tot la trei ani. Adică... așa era acu-s un an doi... Estimp? Las', facă-și Crișul voia deplină!

Te uiți cătră Vlădeasa și pe zi ce merge vezi tot mai puțină albeață pe vârful ei! Se curăță neaua de pe Vlădeasa și se turbură Crișul. Și când Crișul își va recăpăta limpezimea de odinioară, atunci la Vlădeasa vom vedea numai un pisc sur, cenușiu, ce răsare dintre brazi și cetini și veghiază asupra întregului Ardeal. Iar pân'atunci, va mai curge încă Crișul în valuri sgomotoase, tulburi.

*

Și vor mai porni acuși și alte valuri, cele de pânză și pânură, ce le-au adunat și le vor mai aduna încă preutesele de pe la Molosig, Mărgău, Morlaca, Săcuieu, Fild și de pe airea — pentru orfelinat. „Unirea” va vesti în curând că este în lumea asta și

un tract al Morlăcii, cu preutese harnice și cu preoți zeloși. Colectele în bani și vesminte s'au început de demult și — ca pe Rusale se vor isprăvi. S'au adunat și până acum sume frumoase dela popor, mai ales în Ciucea, Morlaca, Fild, Mărgău și Săcuieu. În celelalte comune încă nu-s terminate colectele. Iar preoțimea noastră a contribuit cu sume însemnate, — așa pâr. Ioan Topan dela Hodiș a dat 600 cor., pâr. Ioan Pop dela Morlaca 1000 cor., pâr. Irimieș dela Săcuieu 100 cor. ș. a. m. d. Advocatul Andrei Pop dela Huedin a dat așiderea 1000 cor. și tot câte 1000 coroane au dat și bisericile din Fild și Morlaca. Așa și învățătorii: din ce bruma au și ei, contribuie cu sume cari aproape le întrec puterile. Cu un cuvânt în tractul Morlăcii poți să observi tendința nobilă de a sta în fața lumii cu fruntea ridicată..

*

Și s'a mișcat și Sălajul, firește. Așa ne spune câte un preot de pe acolo, care vine la târg la Huedin. Umblă și acolo preoții din casă în casă și bieții sălăgeni își deschid larg pungile. Preoții cu contribuiriile lor, învățătorii și alți intelectuali, premerg pretutindeni ce exemplu, cum se va vedea în curând în coloanele „Unirii”.

*

Nu demult s'a publicat rezultatul colectei dela Bologa și Poieni și s'a uitat să se spună un lucru și anume că colecta nu e terminată. Vre-o 90 de familii au fost duse de acasă când s'a făcut colecta (afară de cele vre-o 50 de familii de lucrători gr.-cat. originari de pe airea, cari pe urma războiului și-au strămutat domiciliul) — dar se vor întoarce probabil pe Rusale și atunci colecta se va continua — și se va sfârși de sigur și colecta de vesminte, ce se urmează acum.

— s. p. —

Orfelinatul din Blaj.

— Comunicatul comitetului central executiv. —

Cu ofertele frumoase de câte *una mie* coroane venite dela mireni nostri de inimă *Dr. Andreiu Pop* (Huedin) și *Dr. Eugen Bran* (Teaca) precum și dela protopul Morlăcii *Ioan Pop* care a mai mijlocit 1,000 — și dela biserica noastră de acolo, cărora se alătură și banca „*Silvania*” din Șimleu, suma colectelor de azi se apropie de 9,000 — cor., ridicând cifra finală dintr'una în a *cincia decada a celei de a treia sute de mii*.

Dintre colecte se ridică frumos aceea a pâr. *Ilieș* din puterica comună *Aiton*, impunându-se mai cu seamă prin numărul deosebit de mare al contribuenților. Dovadă că s'a lucrât cu tragere de inimă. Frumoase sunt însă și colectele din celelalte comune mai mărunte, a căror catastih a încăput în numărul de astăzi.

Astfel sporind mereu, ne apropiem tot mai mult de ținta dorită.

*

Lista de azi este aceasta:

1. *Colecta pâr. Mihail Ilieș între credincioșii săi din Aiton (Cojocna): 1430.70. Iar în naturalii: 133 ștergare, 81 merindări, 76 coși de pânză, 56 fețe de perină, 35 lepedee, 9 perini, 7 cămeși, 4 izmene, 3 lepedee de lână, 3 lăni, 2 fețe de masă și 1 plapomă în preț de 1,095.— Total în preț de 2,525.70 cor.*

Mihail Ilieș, paroh și soția

Lucreția . . . . . 200.—

FOIȚA.

Conferență

oetită în sinodul tractului protop. al Holodului, de VICTOR POP, adm. prot.

(Fine.)

În privința catehizării cum stăm? Cunoscuturi, unde poporul e mai cult și viața lui morală-religioasă frumos dezvoltată, și aceasta este rezultatul creșterii din școală și a instrucției catehetice. Aici mi-s'a dat prilej să văd interes față de așezămintele noastre culturale, față de Biserică și școală, spirit de jertfă nesecat și viață creștinească. Cunosce însă locuri, unde poporul nu știe să-și dea samă nici de credința sa, dar acolo nici viață adevărat creștinească, nici interes față de instituțiile culturale n'am întâlnit. Cauza? că nu li-s'a catehizat. Comoditatea și indolența a lăsat în acele locuri să crească tinerimea în cea mai crassă neștiință și tabloul e de tot trist. Crescuți mari, ai vrea să-i readuci la sentimente mai bune, sau să pui la cale vre-un lucru bun chiar în interesul lor, întâlnești scepticism, neîncredere, ba chiar încăpăținare. Cauza e evidentă. Ca prunci au fost neglijați, în inimile lor tinere nu au fost sădite învățăturile creștinești, prin urmare acum mari nu

au încredere în preot, nu bucuroși se lasă desfăcuți de modul lor de viață îndatinat și de tradițiile înrădăcinate. Aceeaș îndatorire o au preoții cu privire la instrucția catehetică, ca și față de predica din biserică. Cateheza e fundamentul, asupra cărui să edifică viața morală a sufletelor. Dacă fundamentul e din nisip, să va prăbuși și edificiul, dacă instrucția catehetică a tinerimei școlare e neglijată și viața lor morală de mai apoi va fi mai mult vegetație și nu viață conștie, pentru că sufletul omului din început e „tabula rasa” cum zice Locke, în care să întipăresc mai adânc primele învățături și impresii, și principiile de etică și credință primite și adoptate de prunc în etatea fragedă vor forma pentru întreaga lui viață capitalul cel mai prețios.

De vrem să reformăm viața poporului nostru credincios, condiția acestei reforme va fi catehizarea stăruitoare. Împlinirea conștiințioasă a acestei datorințe elementară nu este scuză, nici să poate transpune în umerii învățătorului, care și așa are destul lucru cu celelalte studii și nici nu poate propune catehizmul cu destulă competență în lipsa pregătirilor teologice complete. Materialul catehezei ce-i drept e destul de vast în proporția orelor, ce ne stau la dispoziție pentru propunerea ei, de se va propune însă după un plan bine chibzuit, cu sirguința și consecvent din an în an, elevii cu finea cursurilor elementare vor ieși cu bună pregătire

catehetică în viață, mai ales prin repetițiile făcute în școala repetițională. Referitor la datorința preoților de-a catehiza, Conc. prov. I. la cap. IX. p. 4 dispune: „Cu privire la magister, parohii sunt îndreptățiți și îndatorăți... a catehiza tinerimea adultă, precum și pruncii dela școală, amăsurat prescrierilor diecezane”, iar la Tit. IX. cap VI. asemenea dispune, ca preoții să catehizeze și tineretul din școlile repetiționale. Aceeaș datorință a preoților o accentuează și Sinodul diec. din Oradea-mare în Decr. XVIII. §§-ii 81 și 82, și de atunci în repetite rânduri s'a urgitat prin circulare episcopoești plinirea ei exactă, nu restă prin urmare decât ca preoții să asculte dispozițiunile mai înalte și glasul conștiinței și rezultatul nu va întârzia să se manifeste.

Aceste ar fi dar mijloacele principale de educație populară, creșterea religioasă în școală și continuarea ei în biserică. Stând însă omul din suflet și din trup, consecința acestui dualism e, că atât dezvoltarea sufletului cât și manifestările lui spirituale sunt condiționate de materie ca de mijloc instrumental. Că sa pot predica și catehiza sistematic, am lipsă de biserică și școală și ascultători împăcați cu soartea, ca să pot avea însă aceste condițiuni, e lipsa ca poporul să aibă situație materială îndestulătoare. Iată ca am ajuns sa mai remarc o datorință a preotului de-a îngriji din toate puterile, ca starea materială a poporului sa înflorească.

văd. preoteasă Maria Szabo n. Nestor, ... 100—
Io. Plăcintar serg. de jand. 20—; Io. Plăcintar a Fl. și Mih. Făgădar a Lup. câte 14—; Iuo. Lazar I. Mih., Iuo. Costișor I. Ciog., Gav. Deac, Pe. Oachiș, Nic. Fodor a Fin. cu soția, Vas. Făgădar țilea, Aur. Plăcintar, Vas. Jișa I. Io., Man. Făgădar bagdi și fiul-său, văd. Doch. Jișa, Dum. Medrea și f. său Man, Vas. Butnar a prunc. și Nic. Țuțui câte 10—; Vas. Borșan I. Cas. 9—; Vas. Hriț, Man. Dezmirean și f. său, Gh. Berchișan câte 8—; Vas. Oltean jidovelu 740; Iuo. și Nic. Prodan, Nic. Suciș și frațele său câte 7—; Nic. Sandean cu tatăl său 620; Iuo. Butnar, Dav. Cenau, Io. Costișor, Vas. Străjan I. Io., Man. Podar, Vas. Jișa a P., Vas. Sumurducan I. T., Vas. Cenau cu Căt., Nic. Crăciunaș, Fil. Butnar, Iuo. Făgădar I. Ij., Cost. Podar a G., Io. Plăcintar tr., Man. Medrea I. Sim. câte 6—; Nic. Pădurean și tat. său 560; Mih. Tolan și Vas. Domniță câte 520; Io. Pad și copiii, văd. Sof. Man I. Mih., Vas. Butnar a I., Iuo. Dordai, Iuo. Chețan, Man. Sumurducan, Iuo. Bondoi și mamă-sa, Domn. Florian, Il. Dordai, Il. Miron, Iuo. Lazar I. Io., Man. Străjan, Emil Necrilescu inv., Iul. Sumurducan, Io. Oltean, Fl. Podar, Man. Berchișan, Marcu Cenau, Vas. Făgădar și Man. Sumurducan câte 5—; Nic. Marta a V. 480; Nic. Jișa a Fl., Vas. Murășan a Fl., Nic. Jișa I. Mih., Ios. Olt și f. sa Ver. câte 460; Șofr. Jișa, Glig. Boar, Vas. Urs, M. Dezmirean și f. sa câte 440; Petru Tolan 410; M. Podar, P. Costișor, Gr. Dordai inv., Iuo. Seiche, V. Orla, V. Costișor, V. Străjan, M. Murășan, V. Oltean, Nic. Dordai, M. Hriț, C. Murășan, S. Man și f. său, A. Chețan, S. Olt, V. Olt, văd. Catr. Dordai, C. Borșan, Io. Domniță, S. Chira, M. Pădurean, Nic. Costișor, A. Jișa, Iul. Hriț, I. Costișor, Il. Seiche, Ma. Oltean,

Am cetit la Chateaubriand cum misionarii Franciscani au făcut adevărate minuni în aceasta privință în veacul XVI. În mijlocul Indienilor nomazi din America septentrională. Au organizat sate, i-au învățat agricultura și industrie și le-au creat toate condițiunile civilizației. Nouă nu ni-se cer lucruri așa grele, numai puțin simț social și dragoste pentru popor și neajunsurile să pot îndrepta încet. Mai mult cumpăt, mai multă cruțare, economie rațională, îmbrățișarea meseriilor, introducerea vre-unui ram de ocupațiune, care împrejurările locale îl recomandă, sunt tot atâtea căi, pe cari preotul va putea promova starea materială a poporului său. Dacă însă preotul în loc să sprijinească pe cei neputincioși, le va exploata neștiința și miseria, atunci nu se va înălța dintre cele căsă nte biserica mândră, nici școala pompoasă, dar și vieța sufletească a poporului va trage de moarte, pentru că „de a-și grăi în limbile omenești și îngerești, iară dragoste nu am, făcutum-am ca niște aramă sunătoare și cimval răsunător“. Unul fiecare din noi, On. Frați! trebuie să fie un alt Hristos, părinte bun al poporului, compătimitor în fața durerilor lui, milostiv în lipsele lui. Să umblăm în mijlocul lui ca Hristos „binefăcând“, ca în urma pașilor noștri să se simtă, că pe acolo a trecut duhul lui Hristos, și o să vedem că Dl Hristos își va realiza gândul, marea reformă a sufletelor.

S Bondoi, V. Plăcintar cu f. sa, V. Dordai, Io. Dordai, Il. Făgădar, Gl. Plăcintar cu f. său Io., Fl. Țuțui, Nic. Făgădar, Iac. Bondor, A. Bondor, M. Sandean, Nic. Cenau, Nic. Costișor, M. Jișa, Io. Jișa și f. său, M. Murășan, L. Lazăr, M. Manoilă, Mih. Bondor, Nic. și Fl. Costișor, N. Făgădar, Sof. Sumurducan, văd. Ver. Orb, Florea Murășan și Iuo. Seiche câte 4—; Iuo. Murășan, V. Murășan și t. său, văd. Iul. Dezmirean, Io. și N. Plăcintar câte 340; Gl. Dordai 330; I. Hirișcan, V. Țuțui, V. Lazăr, I. Făgădar, V. Chiorean, M. Urs, I. Plăcintar, P. Sandean, U. Bondor, văd. P. Girbovan, Io. Plăcintar, văd. I. Oachiș, văd. M. Crăciun; Gl. Dordai, M. Făgădar, Iuo. Oltean, văd. C. Costișor, P. Făgădar, N. Lazăr, Iuo. Cenau, R. Domniță, M. Șipoș, M. Podar, văd. M. Domniță, văd. C. Marta, I. Podar, M. Oltean, I. Bondoi, V. Bondoi, M. Cenau, M. Dordai, V. Bondoi, I. Jișa, Il. Jișa, Iuo. Suciș, D. Costișor, văd. M. Făgădar, I. Cenau, S. Cenau, Iul. Nat. V. Sumurducan, Il. Cenau și Il. Jișa a Petri câte 3—; apoi alți 161 credincioși restul sumei colectate.

Naturalii au dat:

Lucreția Ilieș n. Rusu preoteasă preț de . . . . . 110—
Cas. Borșan și Ma. pr. de 42—; văd. preot. Maria Sabo n. Nestor pr. de 40—; Iul. Dordai n. Seiche pr. de 29—; Vasile Seiche I. Iuo. pr. de 24—; Șofr. Jișa cu Doch. de 23—; Io. Plăcintar a Fl. cu Maria de 22—; Ver. Dordai de 18—; Vas. Domnița cu Sus., Man. Dordai cu Marița și Marișca Murășan n. Cost. de câte 16—; M. Vica și mamă-sa, P. Făgădar cu Nast., Ma. Butnar și Ios. Bondoi cu Ma., de câte 15—; văd. Ma. Medrea, Vas. Jișa cu Ma., văd. I. P. Maniu și Ma. Medrea de câte 14—; Adolfină Murășan și Sofia Făgădar de câte 13—; N. Pădurean cu Ma., M. Murășan cu Nast., M. Sumurducan cu Ana Pod., Il. Miron cu Ma. și Io. Plăcintar cu Iul. de câte 12—; Ma. Hriț, P. Domniță cu Ma., M. Făgădar cu Nast. și Car. Necrilescu de câte 11—; V. Sumurducan cu f. său, văd. Nast. Domniță, M. Țuțui cu Ma. și N. Crăciunaș cu Anisia de câte 10—; An. Marta, P. Oachiș cu Ma., M. Pădurean, N. Costișor cu Ana, A. Jișa cu Nast., M. și Nic. Străjan, Ma. Tolan și mamă-sa și V. Bondoi cu Ana de câte 9—; M. Podar cu soția, Iuo. Dordai, Ana Sumurducan, Iul. Chețan, Iuo. Bondoi cu mamă-sa, Gl. Dordai a M., văd. Iul. Costișor, văd. C. Plăcintar și văd. I. A. Făgădar de câte 8—; văd. I. N. Hriț, V. Oltean cu Ma., A. Chețan — Nast., Iul. Olt, Eud. Balea și văd. Ma. Țuțui de câte 7—; apoi alți 63 credincioși în prețul restului sumei de mai sus.

2. *Colecta păr. Teofil Vlăduț între credincioșii săi din Fizeșul-Gherlei (dieceza Gherlei): 652— cor.*

Teofil Vlăduț, paroh . . . . . 100—
Pompeiu Vlăduț, preot-capelan 100—
Grigoraș Biltiu . . . . . 100—
Mariți Vlăduț . . . . . 50—
Ion Săuciu și Ion Mureșian câte 20—;
Ion Szilágyi I. Precup, Tod. Szilágyi I. Precup, Io. Bichiș I. Io., Iulișca Biltiu, Nic. Cupșa, Io. Cupșa și Io. Stein câte 10—; Lucr. Szilágyi 8—; Alex. Bănuțiu 7—; Gh. Chelemen și Ma. Săuciu câte 6—; Tod. Oșorhean 5—; Io. Vartholomei, An. Szilágyi, Sim. Sabo, Roza Pop, Gh. Moldovan, Gh. Buzdugan, Gav. Sasniresan, Sim. Buzdugan, Alex. Mă-

luțan și Io. Chelemen câte 4—; Tod. Vartholomei, Rav. Chenderesan, Nic. Oșorhean și Gh. Cimpoș câte 3—; apoi alți 67 credincioși restul sumei colectate.

3. *Colecta păr. Gheorghe Rus între credincioșii săi din Molosig: 519— cor.*

Gheorghe Rus, preot militar și soția Iustina . . . . . 200—
Grațian Capătă inv. 30—; *Valentin și Longin Rus*, Onița și Sim. Pop câte 20—; Gh. Creț a Lupului, Tod. Boca, An. Bortig I. Nistor, Măr. Boca, Vas. Hanga, Glig. Mudure a N. și Nech. Sămpilean câte 10—; văd. Nast. Mudure 6—; Gaf. Stancălu, Irina Boca, Sim. Zbucea, Ecat. Mudure câte 5—; *Copiii de școală*, Tod. Bortig a Hanc., Gav. Bortig a Hanc., Vas. Creț, Tim. Creț, An. Farcane a Cr., Tod. Farcane I. Șad., Fl. Bortig, On. Corcea, Vas. Pop, Nast. Brazdo, On. Bocian, Nic. Brazdo, Ir. Mudure, Io. Mudure, Nast. Farcane, On. Farcane, Io. Bortig Chitu, Gav. Deac, Ma. Moldovan, Nic. Mango, Gav. Sabo, Io. Cătaș, Ana Sabo, An. Capătă și Glig. Creț câte 4—; On. Creț, Vas. Bortig, Fl. Boca a Cr., Fl. Boca I. Nech. și Ma. Capătă câte 3—; apoi alți 14 credincioși restul sumei colectate.

4. *Colecta păr. Ioan Irimieș între credincioșii săi din Săuciu: 47070.*

Ioan Irimieș, preot și soția Eugenia . . . . . 100—
Dr. Gav. Gall cand. adv., Petru Panican subn., Nuț Negru, Nuț Potra și Onița Pașca câte 20—; Lazar Pop inv., Io. Pascălu, Tod. Negru, Gav. Sabău, Benedek Mór și Petr. Potra câte 10—; Tod. Corchiș, P. Popa și Ilie Potra câte 6—; Nuț Pașca, Gh. Potra și Nic. Potra câte 5—; P. Moca, On. Popa, Flor. Sabău, P. Potra, Gh. Roșca, Dum. Mereu, Tod. Mereu, Măr. Bălaș, Tod. Mutuzău, Gav. Anca, Pașca Mereu și Maria Merloiu câte 4—; A. Popa, On. Popa, D. Mereu și Ver. Panican câte 3—; apoi alți 71 credincioși restul sumei colectate.

Sumarea colectelor:

Colecta 1:	K. 1,430 70
„ 2:	„ 652—
„ 3:	„ 519—
„ 4:	„ 47070
	Laolaltă K. 3,07240

Alte contribuiri:

Dr. Andreiu Pop adv., Huedin	K. 1,000—
Dr. Eugen Bran adv., Teaca	„ 1,000—
Ioan Pop protopop, Morlaca	„ 1,000—
Biserica gr.-catolică, Morlaca	„ 1,000—
„Silvania“, inst. de cred. și ec. Șimleul-Silvaniei	„ 1,000—
Dr. Oct. Felecan protonot., Zălau	„ 500—
Petru Forna propr., Așchileul-mic	„ 100—
Gh. Fulep propr., Tasnádszántó	„ 50—
Aleman Costea, Cetea	„ 10—

Suma K. 8,73240

Suma din Nr. 56 „ 232,16666
Suma totală . . . . . K. 240,89906

O rugare: Pentru a ne ușura munca migăloasă împreună cu publicarea colectelor, P. T. dd. colectanți sunt rugați să aranjeze listele de colecte după norma cum se obișnuiește publicarea lor în aceste coloane. Deosebit ne rugăm, ca în listele colectelor de *vesminte și altele* să însemne și prețul lucrurilor date de fiecare contributor.

Comitetul central executiv.

Războiul european.

Rușii, după mari pregătiri, au pornit ofensiva în Basarabia și Volhinia, Afară de ativitatea tot mai potențată a artileriei, au avut loc și atacuri de infanterie, cari au fost respinse de trupele noastre. Armatele austro-ungare au respins atacurile înteleite ale itălienilor date asupra localității Monte-Barro. Asemenea s'au zădărnicit și eșirile dela măieriştea Mandrielle.

Regimentul din Württemberg, în apus, a luat cu asalt pozițiile spre ost de Zillebekke. Asaltul a fost premers de canonade puternice de artilerie. Spre ost de Maas francezii au suferit noi înfrângerii. Francezii de șase ori au dat asalturi asupra pozițiilor dela satul Vaux. Atacurile lor au eșuat cu grele pierderi pentru ei, Germanii au cucerit satul puternic fortificat, Damloup.

În Balcani s'au dat ciocniri între avantposturi.

Informațiuni.

Rugăm pe P. T. abonemenți cari sunt în restanță de pe anii trecuți, cum și de pe anul curent, — să binevoiască a ne trimite prețul foaiei. Red. și Administrația.

Primirea în clerul tinar din Gherla. Citim următoarele în Cercularul recent al diecezei de Gherla: Prin aceste se conrede Frăților Voastre a notifica tinerilor, cari ar dori să fie primiți în numărul clerului tinar, cumcă au să se prezinte aici în 30 Iunie a. c. aducând cu sine documentele recernte și anume: carte de botez, testimoniu de maturitate, atestat despre purtarea morală dela cateheții respectivi, ori dela oficiul parohial concernent și document cu privire la obligamentul militar.

Szamosujvár—Gherla, din ședința consistorială ținută în 15 Maiu 1916.

Ioan Georgiu
vicar capitular.

Concurs. La preparandia diecezană de fete din Gherla (Szamosujvár) să escrie concurs cu termenul de 10 Iulie a. c. pentru două posturi de profesoare cu salariu de câte 2000 cor anual și un post de crescătoare cu salariu de 600 cor. anual și proviziune completă.

Profesoarele, cari vor dori să fie numite la acele posturi, vor trebui să alătore recursului îndreptat către acest Ordinariat diploma de profesoară în original sau copie legalizată de notarul public, pentru dovedirea cvalificațiunii recernte pentru preparandii, școli civile sau medii; estrasul matricular de botez și atestatele de serviciu dacă ar avea.

Recurentele cvalificate pentru studiile limbistice și istorice vor fi preferite.

Doritoarele de a fi numite la postul de crescătoare, vor avea să alătore recursului îndreptat către acest Ordinariat diploma de învățătoare pentru școlile elementare, estras matricular de botez și atestate de serviciu. Să recere însă să posedă și limba germană.

Hymen. Ds. *Fabiola Pascu* din Oenișoara și dl *Traian Raicu* din Teaca cununăți. — Felicitări!

Despre celibat. Citim într'o revistă preotească germană, răspunsul dat la scrisoarea unui confrate, care pe semne, între efectele salutare ale războiului nădăjduiește a vedea și sistarea celibatului.

„Ce folos e a constata, că Petru și cei mai mulți apostoli nu au fost celibatari? Aceasta peste tot nu o discută nime. Peste tot biserica nu impune nimănui povara celibatului, nici n'ar avea drept la așa ceva, așa învățăm în dreptul canonic, numai spune, că nu primește pe nime în statul preotesec, care nu e celibatar și nu vrea să rămână așa. Nici bisericii nu i-se poate denegă dreptul de-a statori însușirile servitorilor săi. Nime nu are dreptul de-a se impune ca atare.

Până aci chestia e deplină clară. Greutățile se nasc, când un preot s'o înșălat și în anii mai târzii se deșteaptă instinctul. Că oare biserica dispenzează și absoalvă pe cineva dela datorința susceptă de bună voie, e quaestio tacti. A făcut-o la preoți, episcopi și monahi, căci quaestio juris e fără dubiu; dar demulte ori a și denegat-o.

De o simplă sistare a celibatului un se poate vorbi, acum desigur nu, că oare în viitor? ignoramus“.

„C. A.“

(nb.)

Băncile noastre pentru Orfelinatul din Sibiu. La fondul Orfelinatului în Sibiu s'au subscris până acum din partea băncilor noastre următoarele sume: „Agricola“, Lugoj cor. 100—; „Agricola“ Sebeșul săseș cor. 1,000—; „Albina“, Sibiu cor. 50.000—; „Andreiana“, Râșinari cor. 100—; „Ardeleana“, Orăștie 2 000—; „Aurora“, Năsăud cor. 300—; „Balomireana“, Balomir cor. 50—; „Banca Poporală“, Birchiș cor. 25—; „Bistrițana“, Bistrița cor. 100—; „Cassa de păstrare“, Mercurea cor. 5,000—; „Cassa de păstrare“, Săliște cor. 5,000—; „Cordiana“, Fofeldea cor. 100—; „Coroana“, Bistrița cor. 1,000—; „Crișana“, Brad cor. 350—; „Cugireana“, Cugir cor. 62 50; „Furnica“, Făgăraș cor. 1,000—; „Decebal“, Deva cor. 200—; „Geogeană“, Geoagiu cor. 100—; „Grănițerul“, Dobra cor. 100—; „Grănițerul“, Herseni cor. 20—; „Isvorul“ Ighiu cor. 100—; „Isvorul“ Sebeșul de jos cor. 100—; „Isvorul“, Sângeorgiul rom. cor. 100—; „Iulia“, Alba-Iulia cor. 1,500—; „Luceafărul“, Vârșet cor. 200—; „Luceafărul“, Poplaca cor. 20—; „Mureșiana“, Reghin cor. 3,000—; „Negoiul“, Porumbacul sup. răs. cor. 20—; „Noiana“, Noul-român cor. 50—; „Poporul“, Săliște cor. 5,000—; „Porumbăceana“ Porumbacul-inf. cor. 100—; „Secășana“, Ludoșul-mare cor. 100—; „Sentinela“, Satul-nou cor. 1,000—; „Strugurul“, Piannul-de-sus cor. 50—; „Ucea-mare“, Ucea-de-sus cor. 24 38; „Vatra“, Cluj cor. 200—; „Venețiana“, Veneția-inf. cor. 200—; „Viitorul“, Ocna-sup. cor. 500—; „Zlăgneana“, Zlatna cor. 200—; apoi „Insoșirile de credit“: Aciliu cor. 100—, Alțina 25—, Borgo-Prund 46 60, Colun 20—, Daneș 50—, Drăguș 40—, Feldioara 30—, Gușterița 60—, Hurez 20—, Ilimbav 40—, Loman 50—, Pianul-sup. 50—, Pianul-inf. 50—, Rtușor 20—, Sâmbăta-sup. 50—, Viștea-sup. 50—; „Insoșirea de consum“, Drăguș 20—. Laolaltă cor. 79,793 48.

Palestina — republică ovrească. Revista „Jewish Chronicle“ din Londra anunță, că Morgen Tau fostul ambasador al Statelor-Unite la Constantinopol, a declarat între vorbire, că guvernul otoman, după război ar fi aplicat să cedeze Palestina cioniștilor. Palestina ar fi estradată acestora, pentru o sumă asupra căreia vor discuta, devenind republică ovrească. În vederea acestui scop, Jaffa va fi provăzută cu un nou port, pentru a putea primi pe străinii ce pelerinează în Palestina, în număr anual de aproape o jumătate milion. Guvernul otoman e aplicat de pe acum să facă anumite concesii, pentru a se putea tucepe reformarea portului și zidirea hotelurilor nouă.

Câtă armată are Italia? „Berliner Tageblatt“ publică, din cercuri competente, că puterea armată a Italiei e de 1,200.000 ostași bine înarmați. În decursul războiului a pierdut 300.000 ostași. În Valona, Sicilia, Africa, Italia sudică sunt concentrați 200 mii. În total pentru front sunt disponibili o jumătate milion, cari se luptă în regiunile dela Trentino—Insonzo. La acestia se mai pot adauge cam un milion de oameni încă neinstruați.

Mulțămită.

Subscrisul, în numele rudeniilor, mulțămese din inimă tuturor, cari din jalnicul prilej al trecerii la cele vecinice a preiubitei și neuitatei noastre soție, mamă și bunică **Ana Sas n. Andrea**, ne-au alinat durerea prin condolențe și participarea lor la ultimul onor pământesc și îi rog să primească deosebitele noastre mulțămite.

Fărău la 30 Maiu 1916.

Teodor Sas
preot gr.-cat. și intristata familie.

Bibliografie.

A apărut:

„Pagini literare“ Nr. 6. Coperta are un desen frumos din a cărui figură simbolică se desprinde eroismul reg. 64. Execuția desenului datorește dlui Al. S. Iorga. Din cuprins fac parte următoarele bucăți rupte din actualitate: Biata Ană pândăreasă, poezie de V. B.; Impăcare, de I. Agărbiceanu; Mihail Gașpar: Domnișoara Marta, o istorie adevărată (sfârșit); Corespondență; Filozofie: Ipoteze indifferente... de Lucian Blaga; Istorie: Activitatea ziaristică alui Andreiu Murășan, (continuare) de Dr. Ioan Lupăș; Știință popularizată: Un țaran — filozof, de Gavr. Todica; Bibliografie; Răspunsuri.

Afără de aceste, numărtoase susceperi de pe locurile unde se află bravul regiment 64. Fotografiele sunt luate de dl căpitan Micu.

Am primit la redacție:

Săguna András. Dl Moldován Gergely a edat în Biblioteca „Olcso Könyvtár“ volumul de mai sus, care cuprinde viața și activitatea Mitropolitului Săguna.

Posta Redacțiunii.

L. M. Vid. Incercarea n'a reușit de loc. Scrie în proză, poate va merge mai bine.

Mon. S. P. Articolele trimise sunt la noi. În curând le vom publica. Salutări!

Pimeu. Sunt chestii, cari nu aparțin publicității.

Proprietar, editor și Redactor responsabil
Ioan Suciu.

Ioan Suciu